

איך מוציאים את הקפאין מקפה נטול?

משה היקר, בוא נבהיר משהו בסיסי: קפה נטול קפאין עדיין מכיל קפאין. נטלו ממנו אמנם שיעור משמעותי מהקפאין, אך הוא אינו חסר קפאין לחלוטין. בכוס "נטול" ממוצעת יש כעשרה מ"ג קפאין (הכמות המדויקת תלויה בפולי הקפה, בתהליך הייצור ובתקן שעליו אמון היצרן), שזה בערך עשירית כוס אספרסו. קל יותר "לנקות" את הקפאין מקפה נוזלי (יש מסנני פחם שיכולים לסנן קפאין וכימיקלים שנצמדו אליהם ומפרידים אותו מהנוזל), אך משתלם יותר לשלוף אותו ישירות מהפול הטרי ואו למסור אותו לקליה, טחינה ואריזה כקפה רגיל.

השיטה המסחרית העתיקה ביותר לנטילת קפאין בת קצת יותר ממאה שנה. היא כוללת אידוי זרז של פול הקפה, כדי לרכך "לפתוח" אותו, ושטיפה נמרצת בממס תעשייתי בשם **בָּנֶן** (לא להתבלבל עם בָּנֶן) שמסיר את הקפאין. כשהסתבר שהבנן רעיל היצרנים עברו לממסים הלופיים, וכיום חלקם איך מעדיים לשווק את הנטול שלהם כ"קפה בעיבוד טבעי" כיוון שהם משתמשים בממס סינתטי בשם "אתיל"

44
45
להתעדכן

אצט"ט שקיים, לגמרי במקרה, גם בטבע. אבל החוכמה אינה רק להוציא את הקפאין, אלא גם ובעיקר להשאיר את כל שאר. פול הקפה מכיל מאות חומרים שונים שאחראים לטעמו וניחוחו, ועליהם צריך מאד להיזהר. או שיטות מודרניות יותר מתחילות, תאמין או לא, עם סיר קפה ענקי שבו מבשלים את הפולים עד שכל הדברים הטובים יוצאים מהם, כולל הקפאין. או מנקים את הקפאין מהקפה הנוזלי, שזה, כאמור, די פשוט (ומשתלם, כי את הקפאין המתקבל אפשר למכור לחברות תרופות ומשקאות קלים). התוצאה היא דוד קפה נטול קפאין חזק במיוחד. ואז מגיע החלק המוכב. את הפולים המבושלים משליכים, ולסיר הקפה מוסיפים פים פולים חרשים. אלו, כריכם, משחררים לסיר את החומרים הנפלאים שבתוכם, אך באותו זמן גם סופחים ממנו את אותם חומרים בדיוק. למעט, כמובן, הקפאין, שני מהל ומתערבב בסיר.

השלב הבא, ככל הנראה, יהיה פולי קפה שצומחים מלכתחילה ללא קפאין. למעשה, כבר יש כאלו, אלא שטעמם עדיין נחשב לנחות. בנוסף, הם מכילים כמויות ניכרות של תאבורמין, חומר שדומה מאד לקפאין בהשפעתו הגופנית ושמוכר לנו דווקא מפול הקפאין. ככה זה כשמכניסים לגוף מוצץ רים רק לפי מה שאין בהם, אתה אף פעם לא יודע מה אתה כן מכניס.

שאלות לבלדד השוחי: askbildad@callist.co.il

האם הדת תשרוד והחילונית תמות?

או: למה האבולוציה אוהבת את הדתיים

בעיבורה של סנט פטרסבורג שברוסיה הוקמה במאה ה-19 כנסייה ענקית, השלישית בגודלה באירופה. כיפת הזהב הגדולה של כנסיית סנט איסק נוצצת עד היום למריוק, אך מאז המהפכה הקומוניסטית היא שינתה את ייעודה. הבולשביקים הסירו מהקתדרלה את כל הסמלים הדתיים והקימו בה מוזיאון מתריס שהילל, בפאתוס חדור אמונה, דווקא את האתאיזם. פסל היונה שייצגה את רוח הקודש הוסר ממרכז הכיפה, ובמקומו נתלה העתק של מטוטלת פוקו, המכשיר שמשמש ראייה לסיבוב כדור הארץ וסמל למדע.

כל המאמינים שוללים לחלוטין את רוב התפיסות הדתיות, מלבד זו שלהם. אתאיסטים בדיוק כמוני, אומר מייקל שרמר, מייסד המגזין "סקפטטיק", באל אחד פחות

גם בלי הסתרה של רוח הקודש, המי בנה שרר את הפגנות הצבא הנאצי ואת מוראות המצור על לינינגרד. אבל לא את קריסת ברית המועצות. במאה ה-21 הוכיח שר אחר מאגפי הקתדרלה לשוב ולשמש מאמינים דתיים, ויתר הלליהם היום אתר תיירות שוקק.

בפטרסבורג אחרת ורוחוקה משם, בעיירה פטרסבורג שבמדינת קנטקי, בלב "הגדת התנ"ך" – גוש המדינות ברורים מורח ארצות הברית, ששומרות על ערכים שמרניים ודתיות עמוקה – ניצב מוזיאון

אחר, המוקדש לערכים הפוכים: מוזיאון הבריאה. זה אתרו: creationmuseum.org. המוזיאון הזה מוקדש להצגת הנרטיב של פיו העולם נברא על ידי כוח עליון, כל סיפורי התנ"ך התרחשו כלשונם, והאבולוציה והתחכמות ה"מדע" אינם אלא הבליים. בפטרסבורג הזאת לא תמצאו מטוטלת פוקו, אלא סרטוני תרמית מלור טשים עם שמות כגון "היכון להאמין". מה מקור כוחה של האמונה, שאוסרת את החקירה החיצונית, שוללת את עדויות החושים ומתייחסת בביטול לספק? מה מאפשר לה להתקיים – ולהתחזק – גם בימינו? זאת התעלומה שיצא לפתור ד"ר מייקל שרמר, מ"ל כתב העת והאתר skeptic.com, ונוצרי ארוק שחזר בשאלה וגם התראיין בשנה שעברה ל"מוסף כלכליסט". בספרו החדש "The Believing Brain" ("המוח המאמין") הוא מנסה לפצח את סודותיה האנושיים של האמונה.

נקודת המוצא של חקירתו היא הסי תירה הפנימית העמוקה באמונה: האדור קים שבדתיים, בכל דת שהיא, מקבלים במלואו את סיפור ההתגלות האלוהית של דתם ומבטלים את מרבית הסיפורים ומערכת האמונה שאינם שלהם. שרמר חוזר על ציטוט ידוע: הוא טוען שכל הדתיים אתאיסטים כמותו, רק שהוא מאמין באל אחרי פחות. כשהמאמינים יתעמקי בסיבות האמיתיות שבגינן הם מבטלים את אליהם של אחרים, הם גם יבינו איך אחרים מבטלים את האל שלהם.

שרמר עוסק זה שנים בהפרכה שר טתית של אמונות הפלות, פסאודו-מדע ותיאוריות קונספירציה. ספר קודם שלו

נקרא "למה אנשים מאמינים ברבים מודרים". אלא שספרו החדש מוקדש לא לחקירת שטח אלא לדיון במנגנון שמאפשר את האמונות. הוא מצטט את המחקרים שטר עינם שהמוח הביולוגי האנושי הוא מכונה שנועדה לייצר אמונות, למצוא תבנית בכל צירוף מקרים וליצוק משמעות לכל אירוע. האדם, מטבעו, נוטה לדמיין כוונה ורצון מאחורי כל דבר שבו הוא נתקל. הוא מספר לעצמו סיפורים על העולם, ואו נרתם למי צוא וליצור להם טיעונים מחוקים. בחיפוש אחר עדויות תומכות לגרסתו הוא יתעלם מהסתירות וימצא נימוקים נוחים לעוברות בעייתיות. קשה לו להודות בטעות והוא משנה את דעתו לעיתים רחוקות. ובשלב כל אלה אפילו לא צריך להיות דתי. לא כל אדם הוא כזה. אתה, הקורא, כמוכן אינך כזה. אבל אני, לבושת, חייב להודות שהמגוועות האנושיות ששרמר מתאר פוגעות קרוב לאמת שלי. וביודאי מתקבלות כהסבר להיווצרות המוח המאמין.

דווקא האבולוציה, שנואת נפשם של המאמינים הדתיים באשר הם, היא ההסי בר לכך שהמוח המאמין הוא ששרד: כשלפני רבבות שנים נשמעו רשרושים בדשא, אלה שרמינו שם מפלצת נוראה ונסו הם ששרדו. האמונה והמנסה נוחות יותר מהחקירה והמפגש באמת.

והאם זה כך גם היום? האם האבולוציה תותיר רק את המאמינים בינתיים מר? יאון האתאים לא שרר, ומוזיאון הבריאה רק עולה ומשגשג.

חופי רפאלי הוא ראש מרכז שגיא וביהי ספר לניהול באוניברסיטת חיפה sheizaf.rafaeli.net

לגיקים: ראשית האימפריה
בדיוק כשחשבתם שאין עוד איך לחסור את סדרת "מלחמת הכוכבים", מגיע האלבום "Star Wars: The Blueprints" ומוכיח שאין גבול לשיגעון. הספר הסופר-מהודר הזה (450 דולר) מאגד לראשונה את כל שרטוטי החלליות, הרובוטים ושאר האובייקטים האיקוניים שנוצרו עבור הסדרה.
is.gd/uEn92M

7 מרשים: רדיו Revo
המילה הראשונה שעולה בהקשר של הרדיו דיגיטלי הזה מבית Revo הסקוטית היא וואו. K2 הוא שילוב יפהפה בין רטרו מאופק וטאפי דיגיטלי מבריק, שיוצרים מוצר שכל בר דעת חייב שיהיה לו אחד כזה בבית. K2 תומר במגוון פורמטים של רדיו דיגיטלי, שעדיין לא זמין בארץ, אבל מסוגל לנגן גם מהאינטרנט ומשמש כחנת עגינה לאייפון ואייפד. נא להתחבר. 300 ליש"ט.
<http://is.gd/5g8zX>

6 לירוקים: פעמוני אופנויים
כדי להוסיף מעט כיף לאופניים העירוניים שלכם או של הילדים, העיפו מבט בחנות המקוונת דרינגדרנג, שכולה פעמוני מחבת קלאסיים, מעוטרים באיורים עליונים (עד עליונים מדי לפרקים). איורי החיות תמוזים במיוחד, כמו גם שחקן ההוקי, רמז לשרושים הקנדיים של האמנית. מחנה קלאסית ב"49 דולר הפעמות.
<http://is.gd/LoHGVG>

4 מדליק: מסוק בשליטת האיפון
יצרנית הגאדג'טים האמריקאית גריפין משיקה את הצעצוע האולטימטיבי לגיקים משועממים: המסוק Hello TC, שמצויד ברוטור כפול לאיזון משופר, ונשלט על ידי אפליקציה איפון. אידאלי למשרדים גדולים, כפי שמוגם בסדרת הסרטונים שמקדמים את המסוק. 49 דולר, לא כולל משלוח.
<http://is.gd/d4Fgh>

3 מבריק: בית ספר לתכנות
שירות חדש שנחנך הוא CodeAcademy, לרכך את המפגש הראשוני של הדייוטות עם יסודות התכנות. הוא בשום אופן לא מתיימר להפוך אתכם להאקרים איראנים, אבל מסתמך כהצלחה גדולה בהנגשת התחום המפחיד הזה באמצעות מערכי שיעור שלוקחים את התלמידים יד יד, עם הרבה תגמולים מידיים. קוד מעולם לא נראה הגיוני כל כך.
codecademy.com

2 מלהיב: קלאסיקות פולקסווגן בלגו
לגו הודיעה על שיתוף פעולה עם פולקסווגן ביצירת דגם לקלאסיקה ההיפית T1 Camper. המסחרית של פולקסווגן הפכה לאייקון בשנות השישים, ושימשה בית על גלגלים עבור נפשות חופשיות באירופה וארצות הברית. הקו של לגו מקבל ביקורות טובות על הנאמנות שלו למקור, והוא יהיה זמין לרכישה באוקטובר.
<http://is.gd/XUeZtT>

מה הלאה

אחרי רצ

עדכונים מהשטח

1 מוביל: מלך השיפור העצמי
ב"2007 פרץ לתודעה גורו השיפור העצמי טימותי פריס, עם רבי-המכר "שבוע העבודה של 4 שעות" שהבטיח ללמד כל אחד איך להפסיק ללכת למשרד ולהתחיל להיות עשיר. בספרו השני, "The 4-Hours Body", הוא עוסק בכוסר ודיאטה ומבטיח שכל אדם יכול להפוך את גופו למכונת שרירים וסקס חלומי באמצעות ציוד למטרך חוקים מדעיים ולמוטו הקלטי "Hack Yourself". פרופיל רחב הקיף של אדם חתקלק ומסקרן באדיבות "הניו יורקר".
<http://is.gd/y5zHE3>

